BIBLIOGRAPHY

- Abrams, Meyer H., and Geoffrey H. Harpham, *A Glossary of Literary Terms* (Boston: Wadsworth Cengage Learning, 2005).
- Agulhon, Maurice, *Le cercle dans la France bourgeoise 1810–1848: Étude d'une mutation de sociabilité* (Paris: École des hautes études en sciences sociales, 1977).
- Akerboom, Dick, and Marcel Gielis, "A New Song Shall Begin Here...": The Martyrdom of Luther's Followers among Antwerp's Augustinians on July 1, 1523 and Luther's Response', Johan Leemans and Jürgen Mettepenningen (ed.), *More than a Memory: The Discourse of Martyrdom and the Construction of Christian Identity in the History of Christianity* (Leuven, etc.: Peeters, 2005), pp. 243–70.
- Alonso Hernández, J.L. (ed.), *Spaanse letterkunde: Overzicht van de Spaanse letterkunde vanaf de middeleeuwen tot heden* (Utrecht: Atrium, 1993).
- Anselment, Raymond A., *Loyalist Resolve: Patient Fortitude in the English Civil War* (Newark: University of Delaware Press, 1988).
- Arblaster, Paul, "Dat de boecken vrij sullen wesen": Private Profit, Public Utility and Secrets of State in the Seventeenth-century Habsburg Netherlands', Joop Koopmans (ed.), *News and Politics in Early Modern Europe (1500–1800)* (Leuven: Peeters, 2005) (Groningen studies in cultural change, 13), pp. 79–95.
- Aristotle, *Poetics*, transl. by W. Hamilton Fyfe (Cambridge, Mass.: Harvard University Press; London: William Heinemann, 1932).
- Arnade, Peter, *Beggars, Iconoclasts, and Civic Patriots: The Political Culture of the Dutch Revolt* (Ithaca, N.Y., etc.: Cornell University Press, 2008).
- Atherton, Herbert M., *Political Prints in the Age of Hogarth: A Study of the Ideographic Representation of Politics* (Oxford: Clarendon Press, 1974).
- Barthes, Roland, 'The Death of the Author', *idem, Image music text*, ed. Stephen Heath (London: Fontana, 1977), pp. 142–48.
- Baudet, G.H., "In beweging bewogen": Maatschappelijke invloed van het geestelijk leven in Alphen aan den Rijn', [P. Leeftang a.o. (eds)], *In den Rijn-Vaart der Volkeren: Lezingen uitgesproken ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Historische Vereniging Alphen aan den Rijn* (Alphen aan den Rijn: Historische Vereniging Alphen aan den Rijn and Stichting Koster Service Schrift, 1998), pp. 101–33.
- Baudin, M., 'The People in Seventeenth-Century French Tragedy', *Modern Language Notes*, 52 (1937), pp. 475–81.
- Baudius, Dominicus, *Epicedium dictum honori Jacobi Arminii* (Leiden: A. Clouck, 1609).
- Bautz, Friedrich Wilhelm (ed.), *Biographisch-bibliographisches Kirchenlexikon* (Hamm: Bautz, 1970– [...]).
- Bawcutt, N.W., 'A Crisis of Laudian Censorship: Nicholas and John Okes and the Publication of Sales' *An introduction to a devout life in 1637*, *The Library: A magazine of bibliography and literature*, 1 (2000), pp. 403–38.
- Beck, David, *Spiegel van mijn leven: Een Haags dagboek uit 1624*, ed. Sv. E. Veldhuizen (Hilversum: Verloren, 1993).
- Beer, Frances, *Women and Mystical Experience in the Middle Ages* (Woodbridge: Boydell Press, 1992).
- Bellany, Alastair, and McRae, Andrew (eds), 'Early Stuart Libels: An Edition of Poetry from Manuscript Sources', *Early Modern Literary Studies* Text series I (2005) <http://purl.oclc.org/emls/texts/libels/>.
- Berghaus, Günter, *Die Aufnahme der englischen Revolution in Deutschland 1640–1669* (Wiesbaden: Harrassowitz, 1989).

- Bertius, Petrus, *Oratio in obitum Jacobi Arminii* (Leiden: J.J. Paets, 1609).
- Billig, Michael, *Ideology and Opinions* (London, etc.: Sage, 1991).
- Blaak, Jeroen, *Geletterde levens: Dagelijks leven en schrijven in de vroegmoderne tijd in Nederland 1624–1770* (Hilversum: Verloren, 2004).
- Blockmans, Wim, ‘“Fondans en melencolie de povreté”: Leven en werken in Brugge 1482–1584’, Maximiliaan P.J. Martens (ed.), *Brugge en de Renaissance: Van Memling tot Pourbus* (Brugge: Stichting Kunstboek/Ludion, 1998), pp. 26–32.
- Bloemendal, Jan, ‘König von Gottes Gnaden? Der gute und der böse Monarch auf der frühmodernen Bühne in den Niederlanden bis ca. 1625 anhand der Davidspiele’, Bart A.M. Ramakers, Christel Meier-Staubach, and Heinz Meyer (eds.), *Akteure und Aktionen: Figuren und Handlungstypen im Drama der frühen Neuzeit* (Münster: Rhema, 2008), pp. 289–319.
- , ‘Mon Dieu, mon Dieu...: Aspecten van literatuur en werkelijkheid in Daniel Heinsius, *Auriacus, sive Libertas saucia* (1602)’, *Bulletin: Geschiedenis, Kunst en Cultuur*, 1996), pp. 91–107.
- , ‘Receptions and Impact: Early Modern Latin Drama, its Effect on the Audience and its Role in Forming Public Opinion’, Bloemendal and Ford, *Neo-Latin Drama*, pp. 7–22.
- , ‘Rond de Vader des Vaderlands: Oranje, Heinsius en Leiden’, Karl Enenkel, Sjaak Onderdelinden en Paul J. Smith (eds.), *“Typisch Nederlands”: De Nederlandse identiteit in de letterkunde* (Voorthuizen: Florivallis, 1999), pp. 10–25.
- , ‘Transfer and Integration of Latin and Vernacular Dramas in the Early Modern Period: The Case of Everyman, Elckerlijc, Homulus, and Hecastus’, *Transfer and Integration*, ed. by Sophie Levie and Els Andringa. Special issue of *Arcadia*, 44 (2009), pp. 274–88.
- , ‘Willem van Oranje: Een Hercules op Leidse planken’, *De zeventiende eeuw*, 10 (1994), pp. 159–67.
- , and Philip J. Ford (eds), *Neo-Latin Drama: Forms, Functions, Receptions* (Hildesheim, Zurich and New York: Olms, 2008) (*Noctes Neolatinae—Neo-Latin Texts and Studies*, 9).
- Boden, Gezin: *von Mansfeld/de Montmorency-Nivelles* (F1205048179). <http://stamboom-boden.com/familygroup.php?familyID=F1205048179&tree=1> (accessed 15 februari 2009).
- Boer, Connie de and Harm ’t Hart, *Publieke opinie* (Amsterdam: Boom, 2007).
- Boer, Willem A. den, *Duplex Amor Dei: Contextuele karakteristiek van de theologie van Jacobus Arminius (1559–1609)* (Apeldoorn: Instituut voor Reformatieonderzoek, 2008) (Doctoral thesis Apeldoorn).
- Bonney, Richard. ‘The European Reaction to the Trial and Execution of Charles I’, Jason Peacey (ed.), *The Regicides and the Execution of Charles I* (Houndmills: Palgrave, 2001), pp. 247–79.
- Boone, Marc, ‘“In den beginne was het woord”: De vroege groei van “parlementen” in de middeleeuwse vorstendommen der Nederlanden’, *Bijdragen en Mededelingen voor de Geschiedenis van Nederland*, 120 (2005), pp. 338–61.
- Booth, Wayne C., *The Rhetoric of Fiction* (Chicago, London: University of Chicago Press, 1983).
- Bosch, Leonardus J.M., *Petrus Bertius 1565–1629* (Meppel: s.n., 1979) (Doctoral thesis Nijmegen).
- Bouza, Fernando, *Corre manuscrito: Una historia cultural del Siglo de Oro* (Madrid: Marcial Pons, 2001).
- Branden, Frans J.P. van den, *Anna Bijns: Haar leven, hare werken, haar tijd, 1493–1575* (Antwerpen: Resselers, 1911).
- Brandt, Geraerd, *Historie der Reformatie* (Amsterdam: Jan Rieuwertsz., Hendrik en Dirk Boom, 1677).

- Braunmuller, A.R., '“To the Globe I rowed”: John Holles sees *A Game at Chess*', *English Literary Renaissance*, 20 (1990), pp. 340–56.
- Brettschneider, Frank, *Öffentliche Meinung und Politik: Eine empirische Studie zur Responsivität des Deutschen Bundestages zwischen 1949 und 1990* (Opladen: Westdeutscher Verlag, 1995).
- Briggs, Asa and Peter Burke, *A Social History of the Media: From Gutenberg to the Internet* (Cambridge: Polity, 2002).
- Brillenburg Wurth, Kiene and Ann Rigney (eds), *Het leven van teksten: Een inleiding tot de literatuurwetenschap* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2006).
- Bruaene, Anne-Laure Van, '“A wonderful triumphe, for the wynnyng of a pryse”: Guilds, Ritual, Theater, and the Urban Network in the Southern Low Countries, ca. 1450–1650', *Renaissance Quarterly*, 65 (2006), pp. 374–405.
- , 'Printing Plays: The publication of the Ghent plays of 1539 and the reaction of the authorities', *Dutch Crossing*, 24 (2000), pp. 265–84.
- , *Om beters wille: Rederijkerskamers en de stedelijke cultuur in de Zuidelijke Nederlanden (1400–1650)* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2008) (Doctoral thesis Ghent, 2004).
- Brugmans, Hajo, *Briefwechsel des Ubbo Emmius* (Den Haag: Nijhoff, 1911–1923).
- Bruin, Guido de, *Geheimhouding en verraad: De geheimhouding van staatszaken ten tijde van de Republiek (1600–1750)* ('s-Gravenhage: Sdu, 1991).
- Calhoun, Craig (ed.), *Habermas and the Public Sphere* (Cambridge and London: MIT Press, 1993).
- Capp, Bernard, *When Gossips Meet: Women, Family, and Neighbourhood in Early Modern England* (Oxford: Oxford University Press, 2003).
- Cartwright, William, *Comedies, tragi-comedies, with other poems, by Mr William Cartwright* (London: Humphrey Moseley, 1651).
- , *Plays and poems*, ed. by G. Blakemore Evans (Madison: University of Wisconsin Press, 1951).
- Castelein, Mathijs de, *De const van rhetoriken* (Oudenaarde: Theater Pax Vobis, 1986) (first ed. Gent 1555) http://www.dbnl.org/tekst/cast005cons01_01/index.htm, 25 April 2007.
- Chartier, Roger, 'Copied Onely by the Eare', Roger Chartier, *Publishing drama in early modern Europe* (London: The British Library Publishing Division 1999), pp. 28–50.
- Chevalier, Jean-Frédéric, 'Le châtement de la démesure: Les tragédies bibliques de Nicolas Caussin', Bloemendal and Ford, *Neo-Latin Drama*, pp. 77–92.
- Clerc, Jean le, *Epistolario I (1679–1689)* ed. by M. Sina (Firenze: Olschki, 1987).
- Cogswell, Thomas, *Blessed Revolution: English Politics and the Coming of War, 1621–1624* (Cambridge: Cambridge University Press, 1989).
- Coigneau, Dirk (ed.), *Mariken van Nieumeghen* (Hilversum: Verloren, 1996).
- , 'Rederijkersliteratuur', Marijke Spies (ed.), *Historische letterkunde: Facetten van vakbeoefening* (Groningen: Wolters-Noordhoff, 1984), pp. 35–57. Also on www.dbnl.nl.
- , *Refreinen in het zotte bij de rederijkers* (Gent: Secretariaat van de Koninklijke Academie voor Nederlandse taal- en letterkunde, 1980), 3 vols (Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, VIe reeks, nr. 111).
- Coldiron, Anne, 'Public Sphere / Contact Zone: Habermas, Early Print, and Verse Translation', *Criticism*, 46 (2004), pp. 207–22.
- Coleridge, Samuel Taylor, *The literary remains*, ed. by Henry Nelson Coleridge. <<http://www.gutenberg.org/etext/8956>>
- Converse, Jean, *Survey Research in the United States: Roots and Emergence, 1890–1960* (Berkeley: University of California Press, 1987).
- Converse, Ph.E., 'The Nature of Belief Systems in Mass Publics', David E. Apter (ed.), *Ideology and Discontent* (New York: The Free press of Glencoe, 1964), pp. 206–61.

- Cowan, Alexander, 'Gossip and Street Culture in Early Modern Venice', *Journal of Early Modern History*, 12 (2008), pp. 313–33.
- Crespi, Irving, *The Public Opinion Process: How the People Speak* (Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum, 1997).
- Cruikshank, D.W., 'Calderón's *Amor, honor y poder* and the Prince of Wales, 1623', *Bulletin of Hispanic Studies*, 77 (2000), pp. 75–99.
- Cust, Richard, 'News and Politics in Early Seventeenth-Century England', *Past and Present*, 112 (1986), pp. 60–90.
- Darby, Trudi L., 'The Black Knight's Festival Book? Thomas Middleton's *A Game at Chess*', Samson, *The Spanish Match*, pp. 173–87.
- Darnton, Robert, 'An Early Information Society: News and the Media in Eighteenth-Century Paris', *The American Historical Review*, 105 (2002), pp. 1–35.
- Dene, Eduard de, *Testament rhetoricael*, ed. by W. Waterschoot en D. Coigneau, 3 vols, *Jaarboek 'De Fontaine'*, 26, 28 and 30 (1976–1980).
- Deursen, Arie Th. van, *Bavianen en Slijkgeuzen: Kerk en kerkvolk ten tijde van Maurits en Oldebarnevelt* (Assen: Van Gorcum, 1974) (Van Gorcum's historische bibliotheek, 92).
- , *Maurits van Nassau, 1567–1625: De winnaar die faalde* (Amsterdam: Bakker, 2000).
- Dijkhuizen, Jan-Frans van, and Helmer Helmers, 'So Shall the World Go On: Politics and Religion in Vondel and Milton', Jan Bloemendal, Frans-Willem Korsten, and Stefan van der Lecq (eds), *Vondel: Dutch Dramatist of the Golden Age* (Leiden: Brill, 2010) [Forthcoming].
- Dingemanse, Clazina, *Rap van tong, scherp van pen: Literaire discussiecultuur in Nederlands praatjespamfletten (circa 1600–1750)* (Hilversum: Verloren, 2008) (Doctoral thesis Utrecht).
- Dinkelaar, Henk, Wilde, Frits de, and Zwieten, Jan van (eds), *Volk op viersprong: Acht verhalen over het verleden, om het heden van Alphen te verstaan* ([Alphen aan den Rijn]: Stichting Rijnlandse Historiën, 1988).
- Dis, Leendert M. van, *Reformatiorische rederijkersspelen uit de eerste helft van de zestiende eeuw* (Haarlem: Vijlbrief, 1937) (Doctoral thesis Utrecht).
- Dixhoorn, Arjan van, 'Chambers of Rhetoric: Performative Culture and Literary Sociability in the Early Modern Northern Netherlands', Van Dixhoorn and Speakman Sutch, *The Reach of the Republic of Letters*, pp. 119–57.
- , 'Liefhebbers van de redekunst: Het Vlaardingse festival van 1616 en de principes van het Hollandse rederijkersleven', Ramakers, *Op de Hollandse Parnas*, pp. 11–29.
- , 'Soorten rederijkers: Rederijkers en hun plaats in het intellectuele veld, 1550–1650', Dirk Coigneau and Samuel Mareel (eds), *Met eigen ogen: De rederijker als dichtend individu (1450–1600)* (= *Jaarboek 'De Fontaine'*, 2009), pp. 87–120.
- , 'The grain issue of 1565–1566: Policymaking, public opinion, and common good in the Habsburg Netherlands', Anne-Laure Van Bruaene and Elodie Lecuppre-Desjardin (eds), *De bono communi. The discourse and practice of the common good in the European City (13th–16th c.)* (Turnhout: Brepols, 2010), pp. 171–204.
- , *Lustige geesten: Rederijkers in de Noordelijke Nederlanden (1480–1650)* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2009) (Doctoral thesis Amsterdam, 2004).
- , and Susie Speakman Sutch (eds), *The Reach of the Republic of Letters: Literary and Learned Societies in Late Medieval and Early Modern Europe*, 2 vols (Leiden, Boston: Brill, 2008). Brill's Studies in Intellectual History, 168.
- Doudet, Estelle, 'Statuts et figures de la voix satirique dans le théâtre polémique français (XVe–XVIe siècles)', *Le Théâtre polémique français 1450–1550*, ed. by Marie Bouhaïk-Gironès, Jelle Koopmans and Katell Lavéant (Rennes: Presses universitaires de Rennes, 2008), pp. 15–29.

- Drewes, J.B., 'Het interpreteren van godsdienstige spelen van zinne', *Jaarboek 'De Fontaine'*, 29 (1978–1979), pp. 5–125. Also <www.dbnl.nl> [accessed 3 June 2009].
- Duccini, Hélène, *Faire voir, faire croire: L'Opinion publique sous Louis XIII* (Seysse: Champ Vallon, 2003) (Epoques).
- Duits, Henk, 'Horror als voorafje: De "Voorzangk" bij Joan Dullaarts Karel Stuart', Henk Duits, Arie Jan Gelderblom, and Mieke B. Smits-Veldt (eds), *Klinkend boeket: Studies over renaissancesonnetten voor Marijke Spies* (Hilversum: Verloren, 1994), pp. 113–20.
- , *Van Bartholomeusnacht tot Bataafse opstand: Studies over de relatie tussen politiek en toneel in het midden van de zeventiende eeuw* (Hilversum: Verloren, 1990) (Doctoral thesis Amsterdam).
- Duke, Alistair, 'Dissident Propaganda and Political Organization at the Outbreak of the Revolt of the Netherlands', Philip Benedict (ed.), *Reformation, Revolt and Civil War in France and the Netherlands 1555–1585* (Amsterdam: Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences, 1999), pp. 115–32.
- Dunckelmann, Henning, *Lokale Öffentlichkeit: Eine gemeindesoziologische Untersuchung* (Stuttgart: W. Kohlhammer, 1975).
- Duym, Jacob, *Het Moordadich Stvck van Balthasar Gerards*, ed. by L.F.A. Serrarens and Nicolaas C.H. Wijngaards (Zutphen: Thieme, [1975]). KLP, 218.
- Eisenstein, Elizabeth, *The Printing Press as an Agent of Change: Communications and Cultural Transformations in early-modern Europe* (Cambridge: Cambridge University Press, 1979).
- Elias, Johan E., *De vroedschap van Amsterdam, 1578–1795* (Amsterdam: Israel, 1963; Haarlem: Loosjes, 1903–1905¹).
- , *Geschiedenis van het Amsterdamse regentenpatriciaat* ('s-Gravenhage: Nijhoff, 1923).
- Ellinger, Georg, *Geschichte der neulateinischen Literatur Deutschlands im sechzehnten Jahrhundert*, III,1 (Berlin: De Gruyter, 1933).
- Emmius, Ubbo, *Briefwechsel des Ubbo Emmius*, ed. by H. Brugmans, 2 vols (Aurich etc.: Dunckmann; Den Haag: Nijhoff, 1911–1923).
- Ens, Caspar, *Princeps Auriacus, sive Libertas defensa (1599) (De prins van Oranje of de verdediging van de Vrijheid)*, ed. by Jan Bloemendal and Jan W. Steenbeek (Voorhuizen: Florivallis, 1998).
- Erasmus, Desiderius, *Opera omnia* (Amsterdam: North-Holland Publishing Company; Leiden: Brill, 1969–...).
- Erné, Benjamin H., 'Anna Bijns en Steviyn: Een briefwisseling in refreinen', *Jaarboek 'De Fontaine'*, 18 (1968) (2nd Series, No. 10), pp. 161–86.
- Es, Jan van, *Limes en linie: Twintig eeuwen verdedigingswerken tussen de Oude Rijn en de Hollandse IJssel*, (Woerden: Stichting Stichts-Hollandsche Bijdragen, 2004) (Stichts-Hollandsche Bijdragen, 31).
- Ettinghausen, Henry, 'The Greatest News Story Since the Resurrection? Andrés de Almansa y Mendoza's Coverage of Prince Charles's Spanish Trip', Samson, *The Spanish Match*, pp. 75–89.
- Evers, Wim J.M., *Informeel openbaarmaking: Een studie naar de massacommunicatieve betekenis van onderlinge gesprekken* (Nijmegen: s.n., 1999) (Doctoral thesis Nijmegen).
- Eversmann, Peter G.F., 'The Experience of the Theatrical Event', Vicky Ann Cremona et al. (eds), *Theatrical Events: Borders, Dynamics, Frames* (Amsterdam, New York: Rodopi, 2004), pp. 139–74.
- Eyffinger, Arthur, *Inventory of the Poetry of Hugo Grotius* (Assen: Van Gorcum, 1982).
- Eysinga, Willem J.M. van, *De wording van het Twaalfjarig Bestand van 9 april 1609* (Amsterdam: Noord-Hollandsche Uitgevers Maatschappij, 1959).

- Farge, Arlette, *Dire et mal dire: L'opinion publique au XVIIIe siècle* (Paris: Éditions du Seuil, 1992).
- , *Subversive Words: Public Opinion in Eighteenth-Century France* (Pennsylvania: Polity Press, 1995).
- Faulstich, Werner, *Medien und Öffentlichkeiten im Mittelalter, 800–1400* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1996).
- Faulstich, Werner, *Medien zwischen Herrschaft und Revolte: Die Medienkultur der frühen Neuzeit (1400–1700)* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1998).
- Fishkin, James S., *The Voice of the People: Public Opinion and Democracy* (New Haven: Yale University Press, 1995).
- Floyd H. Allport, 'Toward a Science of Public Opinion', Katz *et al.*, *Public Opinion and Propaganda*, pp. 51–61.
- Foucault, Michel, 'Wat is een auteur?', Barend van Heusden, Wouter Steffelaar & Peter Zeeman (eds), *Litteraire cultuur: Tekstboek* (Nijmegen: SUN, 2001), pp. 258–77.
- Fox, Adam, 'Rumour, News and Popular Political Opinion in Elizabethan and Early Stuart England', *Historical Journal*, 11 (1997), pp. 597–620.
- , *Oral and Literate Culture in England 1500–1700* (Oxford: Clarendon Press, 2000).
- , *The Spoken Word: Oral culture in Britain 1500–1850* (Manchester and New York: Manchester University Press, 2002).
- Fox, Alexander, 'Rumour, News and Popular Political Opinion in Elizabethan and Early Stuart England', *Historical Journal*, 40 (1997), pp. 597–642.
- Fraser, Nancy, 'Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy', Bruce Robbins (ed.), *The Phantom Public Sphere* (Minneapolis and London: University of Minnesota Press, 1990), pp. 1–32. Cultural politics, 5.
- Freist, Dagmar, *Governed by Opinion: Politics, Religion and the Dynamics of Communication in Stuart London, 1637–1645* (London and New York: Tauris Academic Studies, 1997).
- Frijhoff, Willem, *Wegen van Evert Willemsz: Een Hollands weeskind op zoek naar zichzelf, 1607–1647* (Nijmegen: SUN, 1995).
- Fumerton, Patricia, 'Not Home: Alehouses, Ballads, and the Vagrant Husband in Early Modern England', *Journal of Medieval and Early Modern Studies*, 32 (2002), pp. 493–518.
- Geevers, Liesbeth, *Gevallen vazallen: De integratie van Oranje, Egmont en Horn in de Spaans-Habsburgse monarchie (1559–1567)* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2008) (Doctoral thesis Amsterdam).
- Gelder, Hendrik Enno van, 'Satiren der zestiende-eeuwsche kleine burgerij', *Oud-Holland*, 29 (1911), pp. 201–52.
- Gelderen, Martin van, *The Political Thought of The Dutch Revolt, 1555–1590* (Cambridge, etc. Cambridge University Press, 1992).
- Gemert, Guillaume van, 'Zum Verhältnis neulateinischer und muttersprachlicher Dichtung bei Daniel Heinsius', Eckard Lefèvre and Eckart Schäfer (eds), *Daniel Heinsius: Klassischer Philologe und Poet* (Tübingen, Gunter Narr Verlag, 2008) (NeoLatina, 13), pp. 297–313.
- Gemert, Lia van, 'De Haagsche Broeder-Moord: Oranje ontmaskerd', *Literatuur*, 1 (1984), pp. 268–76.
- Genette, Gérard, *Paratexts: Thresholds of Interpretation*, transl. by Jane E. Lewin (Cambridge: Cambridge University Press, 1997).
- Gerritsen, Johan, 'The Eikon in Holland', S. van der Woude (ed.), *Studia bibliographica in honorem Herman de la Fontaine Verwey* (Amsterdam: Menno Hertzberger, 1968), pp. 129–43.
- Geyl, Pieter, *Orange and Stuart* (London: Phoenix Press, 2001).

- Glasser, T.L., and C.T. Salmon (eds), *Public Opinion and the Communication of Consent* (New York: Guilford Press, 1995).
- Glynn, C.J., R.E. Ostman, and D.G. McDonald, 'Opinions, Perception, and Social Reality', Glasser and Salmon, *Public Opinion and the Communication of Consent*, pp. 249–77.
- Gnapheus, Guilielmus, [...] *Adversus temerariam, ne dicam impiam excommunicationis censuram [...] a quibusdam Academiae Regimontanae apud Prutenos nuper institutae professoribus et concionatoribus ex mera invidia et malignandi libidine in ipsum latam, extemporalis quaedam Antilogia* ([s.l.: s.n.], 1551), also in Johannes a Lasco Bibliothek Emden, Sammlung Albert Ritzaeus Hardenberg <<http://hardenberg.jalb.de>> [accessed 29 May 2009].
- , *Tobias ende Lazarus* (Emden: Gellius Ctematius, 1557).
- , *Acolastus* (Antwerp: Godfridus Dumaëus, 1529).
- , *Acolastus* (Antwerp: Joannes Loëus, 1555); also in Johannes a Lasco Bibliothek Emden, Sammlung Albert Ritzaeus Hardenberg <<http://hardenberg.jalb.de>> [accessed 29 May 2009].
- , *Acolastus*, ed. by Johannes Bolte (Berlin: Speyer & Peters, 1891).
- , *Acolastus*, ed. by Pieter Minderaa (Zwolle: Tjeenk Willink, 1956).
- , *Acolastus: A Latin play of the sixteenth century*, ed. by W.E.D. Atkinson (London, Ontario: University of Western Ontario, 1964).
- , *Een troost ende spiegel der siecken ende derghenen die in lijden zijn [...] ([Antwerp]: [s.n.], 1531), Bibliotheca Reformatoria Neerlandica. Geschriften uit den tijd der Hervorming*, ed. by Samuel Cramer and F. Pijper, 10 vols (The Hague: Nijhoff, 1903–1914) I, pp. 151–249.
- , *The comedy of Acolastus. Translated from the Latin of Fullonius by John Palsgrave*, ed. by P.L. Carver (London: Milford, Oxford University Press, 1937) (Early English Text Society, 202).
- Gnapheus, *Hypocrisis* (Basel: Barptolomeus Vuesthemerus, 1544; Wittenberg: Johannes Crato, 1564).
- , *Morosophus* (Gdansk: Franciscus Rhodus, 1541).
- Goffin, R. Cullis, *The Life and Poems of William Cartwright* (Cambridge: s.n., 1918).
- González Gutiérrez, Cayo, *El Teatro Escolar de los Jesuitas (1555–1640) y Edición de la 'Tragedia de San Hermenegildo'* (Oviedo: Universidad de Oviedo Servicio de Publicaciones, 1997).
- Goode, Luke, *Jürgen Habermas: Democracy and the Public Sphere* (London and Ann Arbor: Pluto Press, 2005).
- Graft, Catharina C. van de, *Middelnederlandsche historieliederen* (Epe: Hooiberg, 1904) (Doctoral thesis Amsterdam).
- Grafton, Anthony and Lisa Jardine, *From Humanism to the Humanities: Education and the liberal arts in fifteenth- and sixteenth-century Europe* (Cambridge, Mass.: Duckworth, 1986).
- Grijp, Louis P., 'Het Nederlandse lied in de Gouden Eeuw: Het mechanisme van de contrafactuur', *Tijdschrift van de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis*, 42 (1992), pp. 141–43.
- , *Het Nederlandse lied in de Gouden Eeuw: Het mechanisme van de contrafactuur* (Amsterdam 1991). Dissertation Utrecht.
- Groenland, Juliette A., 'Tijdloze geschiedenislessen: Antieke geschiedschrijvers in het vroeg-humanistische studieprogramma (1400–1520)', *Lampas*, 37 (2004), pp. 172–78.
- , 'Toneel als pamflet? De *Principes Auriacus sive Libertas Defensa* (1599) van Caspar Ens', *De zeventiende eeuw*, 25 (2009), pp. 26–38.
- , 'Predicting the Present: Final Prophesies in Latin and Dutch History Plays in the Early Years of the Dutch Republic', Christel Meier, Bart A.M. Ramakers, Harmut Beyer (eds), *Akteure und Aktionen: Figuren und Handlungstypen im Drama der Frühen Neuzeit* (Münster: Rhema Verlag, 2008), pp. 461–83.

- , 'The deadly earnest of history plays', Bloemendal and Ford, *Neo-Latin Drama: Forms, Functions, Receptions*, pp. 23–33.
- Groenveld, Simon, *De Prins voor Amsterdam* (Bussum: Van Dishoeck, 1967).
- , *Verlopend getij: de Nederlandse Republiek en de Engelse burgeroorlog 1640–1646* (Dieren: De Bataafsche Leeuw, 1984).
- Grootens, Petrus L.M., *Dominicus Baudius: Een levensschets uit het Leidse humanistenmilieu, 1561–1613* (Nijmegen: Dekker and Van de Vegt, 1942) (Doctoral thesis Nijmegen).
- Grosheide, Daniël, *Cromwell naar het oordeel van zijn Nederlandse tijdgenoten* (Amsterdam: Noord-Hollandse Uitgevers Maatschappij, 1951).
- Grotius, Hugo, *Briefwisseling van Hugo Grotius*, ed. by P.C. Molhuysen a.o. (Den Haag: Nijhoff, 1928–2001) 17 vols.
- , *De Dichtwerken van Hugo Grotius (The Poetry of Hugo Grotius)* ed. by B.L. Meulenbroek, Arthur C. Eyffinger, Edwin Rabbie, 7 vols (Assen: van Gorcum, 1970–).
- , *Meletius sive de iis quae inter christianos convenient epistola*, ed. by G.H.M. Posthumus Meyjes (Leiden, etc.: Brill, 1988) (Studies in the History of Christian Thought, 40).
- , *Ordinum Hollandiae ac Westfrisiae pietas (1613)*, ed. by Edwin Rabbie (Leiden etc.: Brill, 1995) (Studies in the History of Christian Thought, 66).
- Habermas, Jürgen, *The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a Category of Bourgeois Society* (Cambridge: Polity Press 1989); translation of *Strukturwandel der Öffentlichkeit. Untersuchungen zu einer Kategorie der bürgerlichen Gesellschaft* (Darmstadt, etc.: Luchterhand, 1962).
- Hadfield, Andrew, *Literature, Politics and National Identity: Reformation to Renaissance* (Cambridge: Cambridge University Press, 1994).
- Haecht, Godevaert van, *De kroniek van Godevaert van Haecht over de troebelen van 1565 tot 1574 te Antwerpen en elders*, ed. by Robert Van Roosbroeck (Antwerp: De Sikkels, 1929).
- Haks, Donald, 'De Franse tirannie: De verbeelding van een massamoord', Henk van Nierop a.o. (eds), *Romeyn de Hooghe: De verbeelding van de late Gouden Eeuw* (Zwolle: Waanders, 2008), pp. 86–99.
- Harline, Craig E., *Pamphlets, Printing and Political Culture in the Early Dutch Republic* (Dordrecht: Martinus Nijhoff; Boston, Lancaster: Springer, 1987).
- Heijting, W., *De Catechismi en confessies in de Nederlandse Reformatie tot 1585. The Catechisms and Confessions of Faith in the Dutch Reformation to 1585*, 2 vols (Nieuwkoop: De Graaf Publishers, 1989) (Bibliotheca Bibliographica Neerlandica, 27).
- Heinsius, Daniel, *Auriacus sive Libertas saucia (1602)*, ed. Jan Bloemendal, 2 vols (Voorthuizen: Florivallis, 1997) (Doctoral thesis Utrecht).
- Helander, Hans, *Neo-Latin Literature in Sweden in the Period 1620–1720: Stylistics, Vocabulary and Characteristic Ideas* (Uppsala: Uppsala Universitet, 2004) (Acta Universitatis Upsaliensis; Studia latina Upsaliensia, 29).
- Hellinga, Lotte, Alistair Duke, Jacob Harskamp, and Theo Hermans (eds), *The Bookshop of the World: The Role of the Low Countries in the Book Trade 1473–1941* ('t Goy-Houten: Hes & De Graaf Publishers, 2001).
- Herbst, S., 'On the Disappearance of Groups: 19th- and Early 20th-Century Conceptions of Public Opinion', Glasser and Salmon, *Public Opinion and the Communication of Consent*, pp. 89–104.
- , *Reading Public Opinion: How Political Actors View the Democratic Process* (Chicago 1998).
- Heusden, Barend van, 'Omhelst door de retorica: Over lessen in literatuur van Frans Willem [sic] Korsten', *Spiegel der Letteren*, 46 (2004), pp. 77–92.
- Hillerbrand, H.J. (ed.), *The Oxford Encyclopedia of the Reformation*, 4 vols (New York Oxford: Oxford University Press, 1996).

- Hollaar, Henk, *De Rotterdamse spelen van 1561: Een Hollandse toneelcompetitie met politieke lading* (Delft: Eburon, 2006) (Doctoral thesis Amsterdam).
- , *Van weelde en andere plagen: Rotterdamse refereynen (1561) peilen publieke opinie* ([Delft: Eburon], 2007).
- Hooft, Pieter Cornelisz, *Nederlandse Historiën: Een keuze uit het grote verhaal van de Nederlandse Opstand*, ed. by Frank van Gestel, Eddy Grootes and Jan de Jongste (Amsterdam: Bert Bakker, 2007).
- Hooft, Pieter Corneliszoon, *Neederlandsche Histooriën* (Amsterdam: Ian Iacobsz Schipper, 1642).
- Hora Siccama, J.H., *Aantekeningen en verbeteringen op het (...) register op de journalen van Constantijn Huygens den zoon* (Amsterdam: Johannes Müller, 1915).
- Horodowich, Elizabeth, 'The gossiping tongue: Oral networks, public life and political culture in early modern Venice', *Renaissance studies*, 19 (2005), 1, pp. 22–45.
- Howard-Hill, T.H., 'The unique eye-witness report of Middleton's *A Game at Chess*', *The Review of English Studies*, 47 (1991), pp. 168–78.
- Hubatsch, Walther, *Geschichte der evangelischen Kirche Ostpreussens*, 3 vols (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1968).
- Huizinga, Johan, *Herfsttij der Middeleeuwen* (Haarlem: s.n., 1919) published in English as *The Waning of the Middle Ages* (London: Edward Arnold & Co, 1924).
- Huls, Jos A., 'Seuen manieren van minnen' van Beatrijs van Nazareth: het mystieke proces en mystagogische implicaties (Leuven: Peeters, 2002) (Doctoral thesis Nijmegen).
- Hummelen, Willem M.H. and Geert R.W. Dibbets (eds), *Het Cooren (1565) van Lauris Jansz., factor van de Haarlemse rederijderskamer De Wijngaertrancken* (Zutphen: Thieme, s.a.). KLP, 225.
- Hummelen, Willem M.H. *De sinnekens in het rederijdersdrama* (Groningen: Wolters, 1958) (Doctoral thesis Groningen), also <www.dbnl.nl> [accessed 29 May 2009].
- Hummelen, Wim, 'Het tableau vivant, de "toog", in de toneelspeelen van de rederijders', *Tijdschrift voor Nederlandse taal- en letterkunde*, 108 (1992), pp. 193–222.
- Hüsken, Wim N.M., 'Kroniek van het toneel in Brugge (1468–1556)', *Verslagen en mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* (Gent: Koninklijke Academie voor Taal- en Letterkunde, 1992), pp. 219–52.
- Hüsken, Wim N.M., 'Politics and Drama: The City of Bruges as Organizer of Drama Festivals', Allan E. Knight (ed.), *The Stage as Mirror: Civic Theatre in Late Medieval Europe* (Cambridge etc.: Brewer, 1997), pp. 165–87.
- , 'The Fool as Social Critic: The Case of the Dutch Rhetoricians' Drama', Clifford Davidson (ed.), *Fools and Folly* (Kalamazoo: Medieval Institute Publications, Western Michigan University, 1996) (Early Drama, Art and Music Monograph Series, 22), pp. 112–45.
- , *De spelen van Cornelis Everaert* (Hilversum: Verloren, 2005).
- Israel, Jonathan I., *The Dutch Republic: Its Rise, Greatness, and Fall, 1477–1806* (Oxford: Clarendon Press, 1995).
- Jacobs, Anne E. (ed.), *J. Six van Chandelier. Gedichten*. 2 Vols (Amsterdam: KNAW, 1991).
- Jäger, Wolfgang, *Öffentlichkeit und Parlamentarismus: Eine Kritik an Jürgen Habermas* (Stuttgart: Kohlhammer, 1973).
- Joldersma, Hermina (ed.), 'Het Antwerps liedboek': *A critical edition* ([Ann Arbor: University Microfilm International], 1982) (Doctoral thesis Princeton).
- Jong, K.K. de, "'Noit heeft de Zon gruwelijker daat beschouwt": Joan Dullaarts visie op de terechtstelling van Karel Stuart', Henk Duits, Arie Jan Gelderblom and M.B. Smits-Veldt (eds), *Eer is het lof des deuchts: Opstellen over renaissance en classicisme aangeboden aan dr. Fokke Veenstra* (Amsterdam: De Bataafsche Leeuw, 1986), pp. 162–68.

- Julius, P. OFMCap, 'Anna Bijns en Bonaventura', *De Nieuwe taalgids*, 59 (1966), pp. 396–401.
- Kaase, M., and B. Pfetsch, 'Umfrageforschung und Demokratie: Analysen zu einem schwierigen Verhältnis', H.D. Klingemann and F. Neidhardt (eds), *Zur Zukunft der Demokratie: Herausforderungen im Zeitalter der Globalisierung* (Berlin: Edition Sigma, 2000), pp. 153–83.
- Katz, Daniel, a.o. (eds), *Public Opinion and Propaganda: A Book of Readings edited for the Society for the Psychological Study of Social Issues* (New York, Chicago, and San Francisco: Dryden press, etc., 1954).
- Katz, Elihu and Paul F. Lazarsfeld, *Personal Influence: The part played by people in the flow of mass communications* (Glencoe, Ill.: Free Press, 1955).
- Kay, Sarah, 'Grafting the Knowledge Community: The purposes of verse in the Breviari d'amor of Matfre Ermengaud', *Neophilologus*, 91 (2007), pp. 361–73.
- Kernkamp, Gerhard W., *Prins Willem II, 1626–1650* (Rotterdam: Ad. Donker, 1978).
- Kerrigan, John, 'Revenge tragedy revisited, 1649–1683', *On Shakespeare and Early Modern Literature* (Oxford: Oxford University Press, 2001), pp. 230–54.
- Keßler, Judith, 'Anna in veelvoud: De relatie tussen auteursrepresentatie en interpretatie in de poëzie van Anna Bijns', Dirk Coigneau and Samuel Mareel (eds), *Met eigen ogen: De rederijker als dichtend individu (1450–1600)* (= *Jaarboek 'De Fonteyne'*, 2008), pp. 45–68.
- , 'Wie is Cornelis Damas? Nieuws over handschrift Brussel, KB, II 270', *Nederlandse Letterkunde*, 12 (2007), pp. 94–117.
- Keßler, Judith, and Johan Oosterman (eds), *Schoon ende suverlijc boecxken inhoudende veel constige refereinen (Refereinen 1528)* (http://www.dbnl.nl/tekst/bijn-003refe01_01/index.htm, June 2007).
- Keßler, Judith, and Johan Oosterman, (eds), *Seer scoon ende suyver boeck, verclarende die mogentheyt Gods, ende Christus ghenade, over die sondighe menschen (Refereinen 1567)* (http://www.dbnl.nl/tekst/bijn003refe03_01/index.htm, Nov. 2007).
- Keßler, Judith, and Johan Oosterman, (eds), *Tweede boeck vol schoone ende constighe refereynen (Refereinen 1548)* (http://www.dbnl.nl/tekst/bijn003refe02_01/index.htm, Nov. 2007).
- Keuning, Johannes, *Petrus Plancius: Theoloog en Geograaf, 1552–1622* (Amsterdam: Van Kampen, 1946).
- Knuttel, Willem P.C., *Catalogus van de pamfletten-verzameling berustende in de Koninklijke Bibliotheek* (Utrecht: HES Publishers, 1978). [*s-Gravenhage: Koninklijke Bibliotheek, 1889–1920*¹].
- , *Verboden boeken in de Republiek der Vereenigde Nederlanden* (Den Haag: Martinus Nijhoff, 1914).
- Kohl, Benjamin G., 'Humanism and Education', in Albert Rabil Jr (ed.), *Renaissance Humanism: Foundations, forms and legacy*, vol. 3: *Humanism and the disciplines* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1988), pp. 5–22.
- Komrij, Gerrit (ed.), *De Nederlandse poëzie van de twaalfde tot en met de zestiende eeuw in duizend en enige bladzijden* (Amsterdam: Bert Bakker, 1994).
- Könneker, Barbara, *Die Deutsche Literatur der Reformationszeit: Kommentar zu einer Epoche* (Munich: Winkler, 1975).
- Koppenol, Johan, 'Jacob Duym en de Leidse rederijkers' <<http://www.neerlandistiek.nl/?000010>>
- , *Leids heelal: Het Loterijspel (1596) van Jan van Hout* (Hilversum: Verloren 1998) (Doctoral thesis Leiden).
- Korsten, Frans-Willem, *Lessen in literatuur* (Nijmegen: Van Tilt, 2002).
- Kossmann, F.K.H., 'Refereynen en liedekens op losse bladen', *Het Boek: Tijdschrift voor boek- en bibliotheekwezen*, Tweede reeks, 15 (1926), pp. 49–72.

- Kruij, José de, Marijke Meijer Drees, and Jeroen Salman (eds), *Het lange leven van het pamflet: Boekhistorische, iconografische, literaire en politieke aspecten van pamfletten 1600–1900* (Hilversum: Verloren, 2006).
- Ku, Agnes S., 'Revisiting the Notion of "Public" in Habermas's Theory—Toward a Theory of Politics of Public Credibility', *Sociological Theory*, 18 (2000), pp. 216–40.
- Kuyk, J. van, *Oude politieke spotprenten* (Den Haag: Nijhoff, 1940).
- Lacey, Andrew, *The Cult of Charles the Martyr* (Woodbridge: The Boydell Press, 2003).
- Lacey, Antonia, 'Gendered Language and the Mystic Voice: Reading from Luce Irigaray to Catherine of Siena', Juliette Dor, Lesley Johnson and Jocelyn Wogan-Browne (eds), *New Trends in Feminine Spirituality: The Holy Women of Liège and Their Impact* (Turnhout: Brepols, 1999) (Medieval Women: Texts and Contexts, 2), pp. 329–40.
- Lachmann, Fritz Richard, *Die 'Studentes' des Christophorus Stymmelius und ihre Bühne* (Leipzig: [s.n.], 1926) (Doctoral thesis Leipzig).
- Lambert, S., 'Richard Montagu: Arminianism and Censorship', *Past & Present*, 124 (1989), pp. 36–68.
- Lazarsfeld, Paul, 'Public Opinion in the Classical Tradition', *idem, Qualitative Analysis: Historical and Critical Essays* (Boston: Allyn and Bacon, 1972).
- Leeman, Anton D., and Antoine C. Braet, *Klassieke retorica: Haar inhoud, functie en betekenis* (Groningen: Wolters Noordhoff and Forsten, 1987).
- Lenart, Silvo, *Shaping Political Attitudes: The Impact of Interpersonal Communication and Mass Media* (Thousand Oaks: Sage Publications, 1994).
- Levy, F.J., 'Staging the News', Arthur F. Marotti and Michael D. Bristol (eds), *Print, Manuscript & Performance: The Changing Relations of the Media in Early Modern England* (Columbus: Ohio State University Press, 2000), pp. 252–78.
- Lie, Orlanda, 'Middel nederlandse literatuur vanuit genderperspectief', *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 117 (2001), pp. 246–67 (http://www.dbnl.nl/tekst/lie_002midd01_01/, 23 May 2007).
- Lindberg, Carter H., *Reformation Theologians: An Introduction to Theology in the Early Modern Period* (Oxford: Blackwell, 2002) (The Great Theologians).
- , *The European Reformations* (Oxford: Blackwell, 1996).
- Lindenberger, Hebert, *Historical drama: The relation of Literature and Reality* (Chicago etc: University of Chicago Press, 1975).
- Lippmann, Walter, *Public Opinion* (New York: MacMillan, 1922).
- Loftis, John C., *Renaissance Drama in England and Spain: Topical Allusion and History Plays* (Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1987).
- Love, Harold, *Scribal Publication in Seventeenth-Century England* (Oxford: Clarendon Press, 1993).
- Luther, Martin, *D. Martin Luthers Werke: Kritische Gesamtausgabe*, 72 vols (Weimar: Böhlau, 1883–2007).
- Lyna, F., 'Een teruggevonden handschrift (Brussel, Hs. II 270)', *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 43 (1924), pp. 289–323.
- Macardle, Peter G., *The Allegory of Acolastus: Biblical allegoresis and its literary reflex in Gnapheus's 'Acolastus' (1529)*, (Durham: Centre for Medieval and Renaissance Studies, Durham University, 2007).
- Maczkiewitz, Dirk, *Der niederländische Aufstand gegen Spanien (1568–1609): Eine kommunikationswissenschaftlichen Analyse* (Münster, New York, Munich, and Berlin: Waxmann, 2005).
- Madan, Francis F.A., *A New Bibliography of the Eikon Basilike of King Charles the First* (London: Quaritch, 1950) (Publications of the Oxford Bibliographical Society, N.S., 3).
- , 'A Revised Bibliography of Salmasius's *Defensio Regia* and Milton's *Pro Populo Anglicano Defensio*', *The Library*, 5th series, 9 (1954), pp. 112–20.

- Maguire, Nancy K., *Regicide and Restoration: English Tragicomedy, 1660–1671* (Cambridge: Cambridge University Press, 1992).
- Mah, Harold, 'Phantasies of the Public Sphere: Rethinking Habermas of the Historians', *Journal of Modern History*, 72 (2000), pp. 153–82.
- Maissen, Thomas, *Von der Legende zum Modell: Das Interesse an Frankreichs Vergangenheit während der italienischen Renaissance* (Basel and Frankfurt am Main: Helbing und Lichtenhahn, 1994) (Basler Beiträge zur Geschichtswissenschaft, 166).
- Mareel, Samuel, *Voor vorst en stad: De literaire productie bij stedelijke feesten ter ere van het huis Habsburg-Bourgondië in Vlaanderen en Brabant (1432–1561)* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2010) (Doctoral thesis Ghent, 2007).
- Mariken van Nieumeghen & Elckerlijc, transl. by Willem Wilmink, ed. by Bart A.M. Ramakers (Amsterdam: Prometheus/Bert Bakker, 1998) (Nederlandse klassieken, 13).
- Marnef, Guido, *Antwerpen in de tijd van de Reformatie: Ondergronds protestantisme in een handelsmetropool, 1550–1577* (Antwerp and Amsterdam: Meulenhoff, 1996) (Doctoral thesis Leuven, 1991).
- Marotti, A.F., *Manuscript, Print and the English Renaissance Lyric* (Ithaca and London: Cornell University Press, 1995).
- Marotti, A.F., and Michael D. Bristol (eds), *Print, Manuscript & Performance: The Changing Relations of the Media in Early Modern England* (Columbus: Ohio State University Press, 2000).
- May, Harold, 'Phantasies of the Public Sphere: Rethinking the Habermas of Historians', *New Work on the Old Regime and the French Revolution* (Special Issue of *The Journal of Modern History*), 72 (2000), 1, pp. 153–82.
- McCullough, Peter E., 'Making Dead Man Speak: Laudianism, Print, and the Works of Lancelot Andrewes, 1626–1642', *The Historical Journal*, 41 (1998), pp. 401–24.
- McElligott, Jason, and David L. Smith (eds), *Royalists and Royalism during the English Civil War* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007).
- McRee, Benjamin R., and Trisha K. Dent, 'Working Women in the Medieval City', Linda E. Mitchell (ed.), *Women in Medieval Western European Culture* (New York and London: Garland, 1999), pp. 241–56.
- Mead, Margaret, 'Public Opinion Mechanisms Among Primitive Peoples', Katz *et al.*, *Public Opinion and Propaganda*, pp. 87–94.
- Meijer Drees, Marijke, 'Pamfletten: een inleiding', De Kruif, Meijer Drees, and Salman (eds), *Het lange leven van het pamflet*, pp. 9–28.
- Melles, Johannes, *Joachim Oudaan, heraut der verdraagzaamheid* (Utrecht: Kemink en zoon, 1958).
- Mennecke-Haustein, Ute, *Conversio ad ecclesiam: Der Weg des Friedrich Staphylus zurück zur vortridentinischen katholischen Kirche* (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 2003) (Quelle und Forschungen zur Reformationsgeschichte, 74).
- Meter, J.H., *De literaire theorieën van Daniël Heinsius: Een studie over de klassieke en humanistische bronnen van De tragoediae constitutione en andere tractaten* (Apeldoorn: Administratief Centrum 1975) (Doctoral thesis Utrecht).
- Meteren, Emanuel van, *Historie der Nederlandscher ende haerder Na-buren Oorlogen ende geschiedenissen* (The Hague: s.n., 1614).
- Meulen, Jacob ter, and Diermanse, Pieter J.J., *Bibliographie des écrits imprimés de Hugo Grotius* (Den Haag: Nijhoff, 1950).
- Meyer, Lodewijk, *Verloofde Koninksbruidt*, ed. by J.L.P. Blommendaal a.o. (Utrecht: Instituut De Vooys, 1978) (Ruygh-bewerp, 7).
- Miller, Lesley Ellis, 'Dress to Impress: Prince Charles Plays Madrid, March–September 1623', Samson, *The Spanish Match*, pp. 27–49.
- Moser, Nelleke, 'Maria verklaard: Everaart als exegeet in *Maria ghecompareirt byde clærheyt* (1511)', Hans van Dijk and Bart A.M. Ramakers (eds), *Spel en spektakel: Middeleeuws toneel in de Lage Landen* (Amsterdam: Prometheus, 2001) (Nederlandse literatuur en cultuur in de Middeleeuwen, 23), pp. 246–62.

- , *De strijd voor retorica: Poëtica en positie van rederijders in Vlaanderen, Brabant, Zeeland en Holland tussen 1450 en 1620* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2001) (Doctoral thesis Amsterdam).
- Muller, Frederik, *De Nederlandsche geschiedenis in platen: Beredeneerde beschrijving van Nederlandse historieplaten, zinneprenten en historische kaarten*, 4 vols (Amsterdam: Muller, 1863–1882).
- Muller, Jacob W., and Lodewijk Scharpé, *Spelen van Cornelis Everaert* (Leiden: Brill, 1920).
- Murdoch, Steve, 'The Search for Northern Allies: Stuart and Cromwellian Propagandists and Protagonists in Scandinavia, 1649–1660', Bertrand Taithe and Tim Thornton (eds), *Propaganda: Political Rhetoric and Identity 1300–2000* (Stroud: Sutton, 1999) (Themes in History), pp. 79–96.
- N.N., *Chronycke van Antwerpen sedert het jaer 1500 tot 1575, gevolgd van: Eene beschryving van de historie en het Landt van Brabant, sedert het jaer 51 vóór J.-C., tot 1565 na J.-C., volgens een onuitgegeven handschrift van de 16e eeuw met Facsimile van het HS* (Antwerp: Drukkery van J.P. Van Dieren en Cie. op de Meir, 1843).
- Neidhardt, Friedhelm, 'Öffentlichkeit, öffentliche Meinung, soziale Bewegungen', idem (ed.), *Öffentlichkeit, öffentliche Meinung, soziale Bewegungen: Sonderheft Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 34 (1994), pp. 7–41.
- Nellen, Henk, *Hugo de Groot: Een leven in strijd om de vrede 1583–1645* (Amsterdam: Balans, 2007).
- Nelson, Richard Alan, *A Chronology and Glossary of Propaganda in the United States* (Westport, C.T.: Greenwood, 1996).
- Neurdenberg, Elisabeth (ed.), *Van Nyeuvont, Loosheit ende Practike: Hoe sij Vrou Lortse verheffen* (Utrecht: A. Oosthoek, 1910).
- Nierop, Henk van, '“And Ye Shall Hear of Wars and Rumours of Wars”: Rumour and the Revolt in the Netherlands', Pollmann and Spicer, *Public Opinion and Changing Identities in the Early Modern Netherlands*, pp. 69–86.
- , 'Popular Participation in Politics in the Dutch Republic', Peter Blickle (ed.), *Resistance, Representation, and Community* (Oxford: Clarendon Press, 1998), pp. 272–90.
- Noak, Bettina, *Politische Auffassungen im niederländischen Drama des 17. Jahrhunderts* (Münster: Waxmann, 2002) (Doctoral thesis Berlin).
- Noelle-Neumann, Elisabeth, 'Public Opinion and Rationality', Glasser and Salmon, *Public Opinion and the Communication of Consent*, pp. 33–54.
- , *Die Schweigespirale: Öffentliche Meinung, unsere soziale Haut* (Munich: Riper [Piper], 1980). (published in English as *The Spiral of Silence: Public Opinion, our Social Skin* (Chicago, etc.: University of Chicago Press, 1984).
- , *Öffentliche Meinung: Die Entdeckung der Schweigespirale* (Frankfurt am Main and Berlin: Ullstein, 1996).
- O'Callaghan, Michelle, *The English Wits: Literature and Sociability in Early Modern England* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007).
- Oey-de Vita, Elise, and Marja S. Geesink, *Academie en Schouwburg: Amsterdams toneelrepertoire 1617–1665* (Amsterdam: Huis aan de drie Grachten, 1983).
- Oosterhout, Moniek van, *Hugo Grotius' Occasional Poetry (1609–1645)* (Nijmegen: s.n., 2009) (Doctoral thesis Nijmegen).
- Oosterman, Johan B., 'Jenneken Verelst en Anna Bijns: Nieuws over handschrift Leiden, UB, BPL 1289 en zijn inhoud', *Spiegel der Letteren*, 42 (2000), pp. 49–57.
- , and Bart Ramakers, *Kamers, kunst en competitie: Teksten en documenten uit de rederijkerstijd* (Amsterdam: Athenaeum-Polak & Van Gennep, 2001) (Griffioen).
- Otto, Beatrice K., *Fools are everywhere: The Court Jester around the World* (Chicago etc.: University of Chicago Press, 2001) (Doctoral thesis, 1996).
- Oudaan, Joachim, *Haagsche Broeder-Moord of Dolle Blydschap*. Intr. and ann. by staff members and students at the Department of Dutch Studies in Utrecht (Utrecht: Instituut de Vooy, 1982) (Ruygh-bewerp, 12).

- Page, Benjamin I. and Robert Y. Shapiro, *The Rational Public: Fifty Years of Trends in Americans' Policy Preferences* (Chicago: University of Chicago Press, 1992).
- Papeus, Petrus, *Samaritanes Comoedia de Samaritano Euangelico* (Antwerp: Montanus, 1539).
- Parente, Jr., James A., *Religious Drama and the Humanist Tradition: Christian Theater in Germany and in the Netherlands 1500–1680* (Leiden, etc.: Brill, 1987) (Studies in the History of Christian Thought, 39).
- Pers, Dirck Pietersz., *Cesare Ripa's Iconologia of Uytbeeldinghen des Verstants* (Amsterdam: Dirck Pietersz. Pers, 1644).
- Peters, J. Durham, 'Historical Tensions in the Concept of Public Opinion', Glasser and Salmon, *Public Opinion and the Communication of Consent*, pp. 3–32.
- Pettegree, Andrew, *Reformation and the Culture of Persuasion* (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).
- Pikhaus, Patricia, *Het tafelspel bij de rederijkers* (Ghent: Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, 1988).
- Pincus, Steven, *Protestantism and Patriotism: Ideologies and the Making of English Foreign Policy, 1650–1668* (Cambridge: Cambridge University Press, 1996).
- Pleij, Herman, '1512: Antwerpse maagd wint aanmoedigingsprijs op Brussels rederijkersfeest: De grootste rederijker is een vrouw: Anna Bijns', M.A. Schenkeveld-van der Dussen (ed.), *Nederlandse literatuur, een geschiedenis* (Groningen: Nijhoff, 1993), pp. 126–30.
- , 'Anna Bijns als pamflettiste? Het refrein over de beide Maartens', *Spiegel der Letteren*, 42 (2000), pp. 187–225.
- , 'Komt een vrouwtje bij de drukker... Over nadere verstandhoudingen met Anna Bijns', *idem*, *Komt een vrouwtje bij de drukker: Over gezichtsveranderingen van de literatuur uit de late Middeleeuwen* (Amsterdam: Bert Bakker, 2008).
- , *Het gevleugelde woord: Geschiedenis van de Nederlandse literatuur 1400–1560* (Amsterdam: Bert Bakker, 2007) (Geschiedenis van de Nederlandse literatuur, 2).
- Plempers, Pieter, *Beschrijving van de heerlykheid en het dorp Alphen aan den Ryn: D'aaloude herkomst... en zyne huidendaagse gelegenheid: Doorwrocht met een voegzaame schets van het Heemraadschap van Rynland* (Leiden: Hendrik van Damme, 1714).
- Poll, Klaas, *Over de tooneelspeelen van den Leidschen rederijker Jacob Duym* (Groningen, J.B. Huber, 1898).
- Pollmann, Judith S., 'Countering the Reformation in France and the Netherlands: Clerical Leadership and Catholic Violence 1560–1585', *Past & Present*, 190 (2006), pp. 83–120.
- , '“Each Should Tend his Own Garden”: Anna Bijns and the Catholic Polemic against the Reformation', *Church History and Religious Culture*, 87 (2007), 29–45.
- Pollmann, Judith S., and Spicer, Andrew (eds), *Public Opinion and Changing Identities in the Early Modern Netherlands* (Leiden and Boston: Brill, 2007).
- Porteman, Karel, and Smits-Veldt, Mieke B., *Een nieuw vaderland voor de muzen: Geschiedenis van de Nederlandse literatuur 1560–1700* (Amsterdam: Bert Bakker, 2008) (Geschiedenis van de Nederlandse literatuur, 4).
- Potter, Lois, *Secret Rites and Secret Writing: Royalist Literature, 1641–1660* (Cambridge: Cambridge University Press, 1989).
- Price, Vincent, *Public Opinion* (Newbury Park: Sage Publications, 1992).
- Pribsch, Robert, 'German Pamphlets in Prose and Verse on the Trial and Death of Charles I', Oliver Elton (ed.) *A miscellany presented to John Macdonald Mackay* (Liverpool: University Press, 1914), pp. 181–98.
- Pursell, Brennan C., 'The End of the Spanish Match', *The Historical Journal*, 45 (2002), pp. 699–726.
- , *The Winter King: Frederick V of the Palatinate and the Coming of the Thirty Years' War* (Aldershot, Burlington: Ashgate, 2003).

- Rädle, Fidel, 'Theatralische Formen der Wertekontrastierung im Lateinischen Drama der frühen Neuzeit', Christel Meier, Heinz Meyer, and Claudia Spanily (eds.), *Das Theater des Mittelalters und der frühen Neuzeit als Ort und Medium sozialer und symbolischer Kommunikation* (Münster: Rhema, 2004), pp. 265–88.
- , 'Zum dramatischen Schaffen des Gulielmus Gnapheus im preussischen Exil', T. Haye (ed.), *Humanismus im Norden: Frühneuzeitliche Rezeption antiker Kultur und Literatur an Nord- und Ostsee* (Amsterdam: Rodopi, 2000) (= *Chloe: Beihefte zum Daphnis*, 32), pp. 221–49.
- Ramakers, Bart (ed.), *Op de Hollandse Parnas: De Vlaardingse rederijkerswedstrijd van 1616* (Zwolle: Waanders, 2006).
- Ramakers, Bart A.M., 'Dutch Allegorical Theatre: Tradition and Conceptual Approach', Strietman and Happé, *Urban Theatre in the Low Countries*, pp. 127–44.
- , 'Horen en zien, lezen en beleven: Over toespelen in opvoering en druk', Bart A.M. Ramakers (ed.), *Spel in de verte: Tekst, structuur en opvoeringspraktijk van het rederijkerstoneel* (= *Jaarboek 'De Fontaine'*, 41–42 (N.R., 33–34) (1994)), pp. 129–65.
- , 'In utramque partem vel in plures: Werte- und Deutungsdivergenzen im Gender Bühnenwettkampf von 1539', Barbara Stollberg-Rillinger and Thomas Weller (eds.), *Wertekonflikte—Deutungskonflikte: Internationales Kolloquium des Sonderforschungsbereichs 496 an der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster, 19.–20. Mai 2005* (Münster: Rhema, 2007) (Symbolische Kommunikation und Gesellschaftliche Wertesysteme: Schriftenreihe des Sonderforschungsbereichs 496, 16), pp. 197–226.
- Randall, Dalle B.J., *Winter Fruit: English Drama, 1642–1660* (Lexington: University Press of Kentucky, 1995).
- Raupp, Juliana, 'Zwischen Akteur und System: Akteure, Rollen und Strukturen von Öffentlichkeit', Szyska, *Diskurs zu einem Schlüsselbegriff der Organisationskommunikation*, pp. 113–30.
- Ravisius, Johannes, *De memorabilibus et claris mulieribus: aliquot diversorum scriptorum opera* (Paris: Simon de Colines, 1521). <<http://www.uni-mannheim.de/mateo/camenaref/muliers.html>> [accessed 27 december 2009].
- Redworth, Glyn, 'Of Pimps and Princes: Three Unpublished Letters from James I and the Prince of Wales Relating to the Spanish Match', *The Historical Journal*, 37 (1994), pp. 401–09. <<http://www.jstor.org/stable/2640209>>.
- , *The Prince and the Infanta: The Cultural Politics of the Spanish Match* New (Haven and London: Yale University Press, 2003).
- Regt, W.M.C., *Gedenkboek ter gelegenheid van het 350-jarig bestaan der Nederlands Hervormde gemeente te Alphen aan den Rijn* (s.l.: s.n., 1932).
- Reigersberch, Maria van, *Brieven van en aan Maria van Reigersberch*, ed. by H.C. Rogge (Leiden: Brill, 1902).
- Ripa, Cesare, *Iconologia of Uytbeeldinghen des Verstants*, transl. by Dirck Pietersz. Pers (Amsterdam: Dirck Pietersz. Pers, 1644), also <www.dbnl.nl> [accessed 3 June 2009].
- Robbins, Jeremy, 'The Spanish Literary Response to the Visit of Charles, Prince of Wales', Samson, *The Spanish Match*, pp. 107–21.
- Rodríguez Perez, Yolanda, *The Dutch Revolt through Spanish Eyes: Self and Other in Historical and Literary Texts of Golden Age Spain (ca. 1548–1673)* (Oxford, etc.: Peter Lang, 2008). *Hispanic Studies: Culture and Ideas*, 16. [transl. of *De Tachtigjarige oorlog in Spaanse ogen: De Nederlanden in Spaanse historische en literaire teksten (circa 1548–1673)* (Nijmegen: Van Tilt, 2005) (Doctoral thesis Utrecht)].
- Rooden, Peter van, 'De communicatieve ruimtes van de Nijkerkse beroerten', Joke Spaans (ed.), *Een golf van beroering: De omstreden religieuze opwekking in Nederland in het midden van de achttiende eeuw* (Hilversum: Verloren, 2001), pp. 125–51.

- , 'Van geestelijke stand naar beroepsgroep: De professionalisering van de Nederlandse predikant', Peter van Rooden, *Religieuze Regimes: Over godsdienst en maatschappij in Nederland 1570–1990* (Amsterdam: Bert Bakker, 1996), pp. 46–77.
- Roodhuyzen, Jr., Hendrik, *Het leven van Guilielmus Gnapheus, een' der eerste hervormers in Nederland* (Amsterdam: Loman, 1858) (Doctoral thesis Leiden).
- Roose, Lode, *Anna Bijns: Een rederijkster uit de hervormingstijd* (Gent: Secretariaat van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, 1963) (Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, 6e reeks: bekroonde werken, 93; Reeks VI: Bekroonde werken, 93).
- Rowen, Herbert H. *John de Witt, Grand Pensionary of Holland, 1625–1672* (Princeton: Princeton University Press, 1978).
- Sabbe, Maurits, *Brabant in 't verweer: Bijdrage tot de studie der Zuid-Nederlandsche strijdliteratuur in de eerste helft der 17e eeuw* (Antwerpen and Den Haag: Martinus Nijhoff, 1933). <http://www.dbnl.org/tekst/sabb002brab01_01/colofon.htm>.
- Samson, Alexander (ed.), *The Spanish Match: Prince Charles's Journey to Madrid, 1623* (Aldershot and Burlington: Ashgate, 2006).
- , '1623 and the Politics of Translation', Samson, *The Spanish Match*, pp. 91–106.
- Sánchez Cano, David, 'Entertainments in Madrid for the Prince of Wales: Political Functions of Festivals', Samson, *The Spanish Match*, pp. 51–73.
- Scaliger, Julius Caesar, *Poetices libri septem / Sieben Bücher über die Dichtkunst*, ed. Marfred Fuhrmann, Gregor Vogt-Spira and Luc Deitz, 7 vols (Stuttgart-Bad Cannstatt: Frommann Holzboog, 1994–2010).
- Schenk, M. and P. Rössler, 'Das unterschätzte Publikum: Wie Themenbewußtsein und politische Meinungsbildung im Alltag von Massenmedien und interpersonaler Kommunikation beeinflußt werden', Neidhardt, *Öffentlichkeit, öffentliche Meinung, soziale Bewegungen*, pp. 261–95.
- Schepper, Hugo De, *Peter Ernst, graaf van Mansfeld*. <http://dutchrevolt.leidenuniv.nl/nederlands/personen/m/Mansfeld_Peter_Ernst.htm> [accessed 17 februari 2009].
- Scherpbier, Herman, *Milton in Holland: A Study in the Literary Relations of England and Holland Before 1730* (Amsterdam: H.J. Paris, 1933).
- Scheurleer, D.F. (ed.), *Een devoot ende profitelyck boecxken, inhoudende veel ghesteelijke liedekens ende leysenen, diemen tot deser tijt toe heeft connen ghevinden in prente oft in geschrifte. Geestelijk liedboek met melodieën van 1539* ('s-Gravenhage: Nijhoff, 1889).
- Schlögl, Rudolf, 'Politik Beobachten: Öffentlichkeit und Medien in der Frühen Neuzeit', *Zeitschrift für Historische Forschung*, 35 (2008) 4, pp. 581–616.
- Schulte-Sasse, Jochem, 'Einleitung: Kritisch-rationale und literarische Öffentlichkeit', Christa Bürger, Peter Bürger, and Jochem Schulte-Sasse (eds), *Aufklärung und literarische Öffentlichkeit* (Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1980), pp. 12–38.
- Scribner, Robert W., 'Oral Culture and the Diffusion of Reformation Ideas', *History of European Ideas*, 5 (1984), pp. 237–56.
- , *For the Sake of Simple Folk: Popular Propaganda for the German Reformation* (Cambridge: Cambridge University Press, 1981) (Cambridge Studies in Oral and Literate Culture, 2).
- , *Popular Culture and Popular Movements in Reformation Germany* (London: Hambledon, 1987).
- Selle, Götz von, *Geschichte der Albertus-Universität zu Königsberg in Preussen* (Königsberg, 1944).
- Sellin, Paul R., 'Royalist Propaganda and the Dutch Poets on the Execution of Charles I: Notes towards an Investigation', *Dutch Crossing*, 24 (2000), pp. 241–64.
- Shagan, Ethan H., 'Rumours and Popular Politics in the Reign of Henry VIII', Tim Harris (ed.), *The Politics of the Excluded, c. 1500–1850* (Basingstoke etc.: Palgrave, 2001) (Themes in Focus).

- Sharpe, Kevin M., 'An Image Doting Rabble: The Failure of Republican Culture in Seventeenth-Century England', Kevin M. Sharpe and Steven N. Zwicker (eds), *Refiguring Revolutions: Aesthetics and Politics from the English Revolution to the Romantic Revolution* (Berkeley: University of California Press, 1998), pp. 25–56.
- , *The Personal Rule of Charles I* (New Haven and London: Yale University Press, 1992).
- Sharpe, Kevin M., and Steven N. Zwicker (eds), *Politics of Discourse: The Literature and History of Seventeenth-Century England* (Berkeley, etc.: University of California Press, 1987).
- Sharpe, Kevin M., and Steven N. Zwicker (eds), *Reading, Society, and Politics in Early Modern England* (Cambridge, etc.: Cambridge University Press, 2003).
- Shergold, N.D., *A History of the Spanish stage from medieval times until the end of the seventeenth century* (Oxford: Clarendon Press, 1967).
- Shergold, N.D., and J.E. Varey, 'Some Palace Performances of Seventeenth-Century Plays', *Bulletin of Hispanic Studies*, 40 (1963), pp. 212–44.
- Simoni, Anna E.C., 'Poems, Pictures and the Press. Observations on some Abraham Verhoeven Newsletters (1620–1621)', Francine De Nave (ed.), *Liber Amicorum Leon Voet* (Antwerp: Nederlandsche boekhandel, 1985 (special issue of *De Gulden Passer*), pp. 353–73.
- Smith, Nigel, *Literature and Revolution in England, 1640–1660* (New Haven and London: Yale University Press, 1994).
- Spaans, Joke, 'De pen als wapen?—in handschrift circulerend satirisch rijmwerk over kerkelijke conflicten in de late zeventiende eeuw', *De Zeventiende Eeuw*, 25 (2009), pp. 90–111.
- , 'Public Opinion or Ritual Celebration of Concord? Politics, Religion and Society in the Competition between the Chambers of Rhetoric at Vlaardingen, 1616', Pollmann and Spicer, *Public Opinion and Changing Identities in the Early Modern Netherlands*, pp. 189–209.
- , 'The Alphen Pig War', Willem van Asselt a.o. (eds), *Iconoclasm and Iconoclasm: Struggle for religious identity* (Leiden and Boston: Brill, 2007), pp. 331–52.
- Spies, Marijke, '"Op de kwestie...": Over de structuur van 16^e-eeuwse zinnespelen', *De nieuwe taalgids*, 83 (1990), pp. 139–50.
- Splichal, Slavko, 'Defining Public Opinion in History', Hanno Hardt and Slavko Splichal (eds), *Ferdinand Tönnies on Public Opinion: Selections and analyses* (Lanham: Rowman & Littlefield, 2000), pp. 11–48.
- Spruyt, Bart Jan, *Cornelius Henrici Hoen (Honijs) and his Epistle on the Eucharist (1525): Medieval Heresy, Erasmian Humanism, and Reform in the Early Sixteenth-Century Low Countries* (Leiden: Brill, 2006).
- Staphylus, Fredericus, *Confrontation of Articuli Veri with Articuli falsi Gnaphei* (1547) (Berlin, Geheimes Staatsarchiv Preussischer Kulturbesitz (GStA PK), Herzogliches Briefarchiv (HBA), J2, K.956, 3, 41, 68).
- , *Scriptum contra Apologiam Gnaphei* (1547) (Berlin, Geheimes Staatsarchiv Preussischer Kulturbesitz (GStA PK), Herzogliches Briefarchiv (HBA), J2, K.971, 3, 41, 65).
- Stappers, J.G., A.D. Reijnders, and W.A.J. Möller, *De werking van massamedia* (Amsterdam: De Arbeiderspers, 1997³).
- Stegeman, Saskia, *Patronage and Services in the Republic of Letters: The Network of Theodorus Janssonius ab Amstelveen (1657–1712)* (Amsterdam: APA-Holland Universiteits Pers, 2005). (in Dutch: Doctoral thesis, Nijmegen, 1997).
- Stipriaan René van, *Het volle leven: Nederlandse literatuur en cultuur ten tijde van de Republiek (circa 1550–1800)* (Amsterdam: Prometheus, 2002).
- Strietman, Elsa, 'The drama of the rhetoricians in the Low Countries', *Dutch Crossing*, 22, 1998, pp. 85–100.

- Strietman, Elsa, and Peter Happé (eds), *Urban Theatre in the Low Countries, 1400–1625*, (Turnhout: Brepols, 2006) (Medieval Texts and Cultures of Northern Europe, 12).
- Stummelius, Christophorus, *Studentes: Comoedia de vita studiosorum* (Frankfurt/Oder: Eichorn, 1550), also CAMENA <<http://www.uni-mannheim.de/mateo/camena>> [accessed 5 October 2009].
- Szyska, Peter (ed.), *Diskurs zu einem Schlüsselbegriff der Organisationskommunikation* (Opladen and Wiesbaden: Westdeutscher Verlag, 1999), pp. 113–30.
- Tex, Jan den, *Oldenbarnevelt*, 5 vols (Haarlem: Tjeenk Willink, 1960–1972).
- Tilly, Charles, *Contention and Democracy in Europe, 1650–2000* (Cambridge and New York: Cambridge University Press, 2004).
- Trevor Roper, Hugh, ‘Hugo Grotius and England’, *idem*, *From Counter-Reformation to Glorious Revolution* (London: Secker and Warburg, 1992), pp. 47–82.
- Tschackert, Paul, *Urkundenbuch zur Reformationsgeschichte des Herzogthums Preussen*, 3 vols (Leipzig: Hirzel, 1890).
- Tyacke, Nicholas, *Anti-Calvinists: The rise of English Arminianism, c. 1590–1640* (Oxford: Clarendon Press, 1987) (Oxford historical monographs).
- , *Aspects of English Protestantism c. 1530–1700* (Manchester: Manchester University Press, 2001) (Politics, Culture and Society in Early Modern Britain).
- Vaernewijck, Marcus van, *Van die beroerlicke tijden in die Nederlanden en voornamelijk in Ghendt, 1566–1568*, 5 vols, ed. by Ferdinand Vander Haeghen (Ghent: C. Annot-Braeckman, 1872–1881).
- Valentin, Jean-Marie, ‘Aux origines du théâtre Néo-latin de la réforme catholique: L’*Euripus* (1549) de Livinus Brechtus’, *Humanistica Lovaniensia*, 21 (1972), pp. 81–188.
- Valentin, Jean-Marie, *Les jésuites et le théâtre (1554–1680): Contribution à l’histoire culturelle du monde catholique dans le Saint-Empire romain germanique* (Paris: Desjonquères, 2001).
- Vandewalle, André, and Ludo Vandamme, ‘Het Spaanse Brugge, 1490–1600’, Marc Ryckaert a.o., (eds), *Brugge: De geschiedenis van een Europese stad* (Tielt: Lannoo, 1999), pp. 113–39.
- Verkruisje, Piet J., “Gedruckt in seghwaer, op de pars der lijdszaamheit”: Boekwetenschap en pamfletliteratuur”, De Kruif, Meijer Drees, and Salman, *Het lange leven van het pamflet*, pp. 31–43.
- Visser, Casper C.G., *Luther’s geschriften in de Nederlanden tot 1546* (Assen: Van Gorcum, 1969).
- Vocht, Henri De, *John Dantiscus and his Netherlandish friends, as revealed by their correspondence, 1522–1546* (Louvain: Librairie Universitaire, 1961).
- Vondel, Joost van den, *Twee zeevaartgedichten*, ed. by Marijke Spies (Amsterdam, Oxford and New York: Noord-Hollandsche Uitgeversmaatschappij, 1987).
- Vovelle, Michel, ‘Culturele tussenpersonen’, *idem*, *Mentaliteitsgeschiedenis: Essays over leef- en beeldwereld* (Nijmegen: SUN, 1985), pp. 126–41.
- Vree, F. van, *De politiek van de openbaarheid: Journalistiek en publieke sfeer* (Groningen: Historische uitgeverij, 2000).
- Vreese, Willem L. de (ed.), ‘Een spel van Charon de helsche schipper’, *Nederlandsche Dicht- en Kunsthalle*, 17 (1895), pp. 261–313.
- Vrieler, Joost, *Het poëtisch accent: Drie literaire genres in zeventiende-eeuwse Nederlandse pamfletten* (Hilversum: Verloren, 2007) (Doctoral thesis Utrecht).
- Wagenaar, J., *Hedendaagsche historie, of tegenwoordige staat van alle volkeren*, 39 vols (Amsterdam: Isaac Tirion, 1742–1750).
- Waite, Gary K., ‘Rhetoricians and Religious Compromise during the Early Reformation, c. 1520–1555’, Strietman and Happé, *Urban Theatre in the Low Countries*, pp. 79–102.
- Waite, Gary K., *Reformers on Stage: Popular Drama and Religious Propaganda in the Low Countries of Charles V, 1515–1556* (Toronto: University of Toronto Press, 2000).

- Walz, Herbert, *Deutsche Literatur der Reformationszeit: Eine Einführung* (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1988) (Germanistische Einführungen in Gegenstand, Methoden und Ergebnisse der Disziplinen und Teilgebiete).
- Waterschoot, Werner, 'The rederijkerskamers en de doorbraak van de reformatie in de Zuidelijke Nederlanden', *Jaarboek 'De Fonteyne'*, 45–46 (1995–1996), pp. 141–53.
- Weekhout, Ingrid, *Boekencensuur in de Noordelijke Nederlanden: Een verkennend onderzoek naar de vrijheid van drukpers gedurende de zeventiende eeuw* (The Hague, Sdu, 1998) (Nederlandse cultuur in Europese context, 11).
- Westerbarkey, Joachim, 'Öffentlichkeit und Nicht-Öffentlichkeit: Thesen, Paradoxien und Folgerungen', Szyska, *Diskurs zu einem Schlüsselbegriff der Organisationskommunikation*, pp. 147–55.
- Wijngaards, Nicolaas C.H., 'De zgn. Oranjestukken en hun publiek', *Handelingen van het tweëëndertigste Nederlands filologencongres, Utrecht 1972* (Amsterdam: Vereniging Het Nederlandsche Philologencongres, 1974), pp. 117–31.
- Wilcher, Robert, *The Writing of Royalism, 1628–1660* (Cambridge: Cambridge University Press, 2001).
- Willaert, Frank, *De poëtica van Hadewijch in de Strofische Gedichten* (Utrecht: HES, 1984) (Doctoral thesis Leuven).
- Willaert, Frank, and Veerle Fraters, *Hadewijchs verzameld werk* (Groningen: Historische Uitgeverij, 2009).
- Williams, George H., *The Radical Reformation* (Kirkville, Missouri: Sixteenth Century Journal Publishers, 1992); first ed. Philadelphia: Westminster, 1962) (Sixteenth Century Essays and Studies, 15).
- Wohlfeil, Rainer, 'Reformatiorische Öffentlichkeit', Ludger Grenzmann and Karl Stackmann (eds), *Literatur und Laienbildung um Spätmittelalter und in der Reformationszeit* (Stuttgart: Metzler, 1984), pp. 41–52.
- Woltjer, Jan J., *Tussen vrijheidsstrijd en burgeroorlog: Over de Nederlandse Opstand 1555–1580* ([Amsterdam]: Balans, 1994).
- Worp, J.A. *De briefwisseling van Constantijn Huygens (1608–1687)*, 6 vols (The Hague: Martinus Nijhoff, 1911–1917).
- Worp, J.A., *Geschiedenis van het drama en van het tooneel in Nederland*, 2 vols (Groningen: Wolters, 1903–1907) I (1903), also <www.dbnl.nl> [accessed 04 June 2009].
- Woude, Cornelis van der, *Sibrandus Lubbertus: Leven en werken, in het bijzonder naar zijn correpondentie* (Kampen: Kok, 1963) (Doctoral thesis Amsterdam).
- Woudhuysen, H.R., *Sir Philip Sidney and the Circulation of Manuscripts 1558–1640* (Oxford: Clarendon Press, 1996).
- Wright, Abraham, *Delitiae deliciarum sive epigrammatum ex optimis quibusque hujus et novissimi seculi poetis in amplissima illa bibliotheca Bodleiana... in unam corollam connexa* (Oxford: Leonard Lichfield and William Webb, 1637).
- Zaller, J.R., *The Nature and Origins of Mass Opinion* (Cambridge: Cambridge University Press, 1992).
- Zwicker, Steven N., *Lines of Authority: Politics and English Literary Culture, 1649–1689* (Ithaka and London: Cornell University Press, 1993).